

Malpertuis waagt zich nog eens aan Beckett

BRUSSEL • Niemand die wat monologen betreft meer gepokt en gemazeld is dan Bob De Moor, maar *Het einde* wordt bij Malpertuis wel zijn eerste Beckett. 'En die veegt aan alle essentiële vertelprincipes vierkant zijn voeten.'

Het einde is geen stuk maar een novelle. Samuel Beckett schreef ze vlak na de Tweede Wereldoorlog, voor het eerst in het Frans én in de ik-persoon. Die ik maakt na veel omzwervingen van een boot zijn bed en ziet zichzelf afdrijven naar de zee. "Aan het slot staat dat hij een verhaal had willen vertellen over zijn leven, wat impliceert dat dat dus niet gelukt is, maar dat hij het ooit opnieuw zal proberen. Precies dat gevoel vinden we heel belangrijk: ondanks alles verder doen, en hopelijk een paar millimeter verder raken. Zo is ook het leven, hé? Net als theatermaken zelf: steeds opnieuw aan hetzelfde beginnen", aldus De Moor.

Beckett is voor de artistiek leider van Malpertuis wel nieuw. "Normaal gezien volgt een stuk min of meer de wetten van Aristoteles: je stelt iemand voor die dingen meemaakt en op het eind tot loutering komt. Maar het personage van *Het einde* verandert totaal niet, wat het zeer ontheatraal maakt. De grote opgave is dus die eentonigheid boeiend te houden." Wat er gebeurt, zit veeleer onderhuids. "Uiterlijk gaat het steeds slechter met deze man, tot hij zelfs totaal gemeden wordt, maar hij komt ook steeds dicht bij een onthechting van alle pijn. En streven we daar niet allemaal naar?"

Hoe universeel het gegeven ook mag zijn, toch zit *Het einde* vol details uit het leven van Beckett. "De auteur vertelt het verhaal van een zwerver, maar die verwijzingen maken duidelijk dat hij het ook heeft over zijn eigen ontheemd zijn, over zijn eigen zoektocht naar geborgenheid. Die persoonlijke inzet hebben we ook vertaald naar de scène. Ik speel eigenlijk zowel het personage, de zwerver, als de schrijver, Beckett. Dat maakt zijn uitspraak aan het slot ineens veel dubbelzinniger."

FOTO LUK MONSAERT

■ Artistiek leider Bob De Moor, die de novelle *Het einde* bewerkte en de monoloog zelf speelt: 'De grote opgave is de eentonigheid boeiend te houden.'

Beckett al te zeer naar je hand zetten kan je zuur opbreken, dat hebben ze bij Malpertuis vorige keer aan den lijve ondervonden. In 2000 ensceeneerde Sam Bogaerts *Wachten op Godot* zonder boom en met een vrouw op scène. En met zulke 'vrijheden' kunnen de strenge erven van Beckett niet lachen. Ze stuurden prompt een deurwaarder op Malpertuis af en verboden een tweede speelreeks.

"Wij hebben nu absoluut niet de bedoeling om te provoceren", zegt De Moor. "We hebben de Nederlandse vertaling van *Het einde* gewoon af en toe wat aangepast aan onze Vlaamse mond. Zo verschilt ook Becketts eigen Engelse vertaling hier en daar van het Franse origineel. Waar bijvoorbeeld ooit "masturberen kun je tot je vijftigste" stond, maakte hij daar vijftien jaar later in het Engels "tot je zeventigste" van. Op sommige vlakken zag hij blijkbaar toch geen einde." (WH)

Van 22 tot 24 maart in Malpertuis, Stationsstraat 25, Tielt (051/40.62.90), en 26 tot 28 april en 3 tot 5 mei in Gent. Info: www.malpertuis.be